

Bản án số: 30/2024/HNGĐ-PT

Ngày: 14 - 8 - 2024

V/v “Ly hôn, tranh chấp nuôi con”

NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH ĐỒNG NAI

- **Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:**

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Ông Nguyễn Long Châu

Các Thẩm phán: Bà Đỗ Thị Nhung

Ông Trần Vĩnh Yên

Thư ký phiên tòa: Bà Ngô Thị Diễm - Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Đồng Nai.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đồng Nai: Bà Đặng Hoàng Oanh - Kiểm sát viên tham gia phiên tòa.

Ngày 14 tháng 8 năm 2024 tại Tòa án nhân dân tỉnh Đồng Nai xét xử phúc thẩm công khai vụ án hôn nhân gia đình thụ lý số 23/2024/HNGĐ-PT ngày 11 tháng 6 năm 2024 về việc “Ly hôn, tranh chấp nuôi con”.

Do Bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 194/2023/HNGĐ-ST ngày 06 tháng 12 năm 2023 của Tòa án nhân dân huyện Định Quán bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử phúc thẩm số 31/2024/QĐ-PT ngày 23 tháng 7 năm 2024, giữa các đương sự:

Nguyên đơn: Chị **Hoàng Thị Thu H**, sinh năm 1989.

Địa chỉ: Số F, khu A, ấp C, xã P, huyện Đ, tỉnh Đồng Nai.

Bị đơn: Anh **Dương Nhật T**, sinh năm 1988.

Địa chỉ: 23/9, ấp A, xã L, huyện Đ, tỉnh Đồng Nai.

Người kháng cáo: Anh Dương Nhật T.

(Chị H, anh T có mặt tại phiên tòa).

NỘI DUNG VỤ ÁN

- Theo đơn khởi kiện, bản tự khai và trong quá trình giải quyết vụ án chị Hoàng Thị Thu H trình bày:

Chị và anh Dương Nhật T tự nguyện chung sống với nhau vào năm 2018, có đăng ký kết hôn tại Ủy ban nhân dân xã P và đã được cấp giấy chứng nhận kết hôn ngày 10/4/2018. Cuộc sống vợ chồng chị hạnh phúc đến ngày 06/02/2022 thì phát sinh mâu thuẫn, nguyên nhân là do bất đồng trong cách

chọn phương án điều trị cho con trai bị bệnh ung thư máu. Từ đó cuộc sống vợ chồng mất đi hạnh phúc, không còn hòa hợp, chị và anh T đã sống ly thân với nhau từ tháng 02/2022 cho đến nay. Nay chị thấy không còn tình cảm với anh T, nên chị yêu cầu được ly hôn với anh T.

Về con chung: Chị và anh T có 02 con chung tên Dương Đông Q, sinh ngày 12/10/2018, Dương Đông N, sinh ngày 30/8/2020 (mất ngày 07/12/2022). Khi ly hôn chị yêu cầu được trực tiếp nuôi dưỡng cháu Q và không yêu cầu anh T phải cấp dưỡng nuôi con.

Chị yêu cầu được trực tiếp nuôi dưỡng cháu Q là do cháu Q từ khi được sinh ra thì phần lớn thời gian đều sống với chị tại nhà cha mẹ ruột của chị ở ấp C, xã P, huyện Đ, tỉnh Đồng Nai. Trong thời gian cháu Q sống cùng với chị, cháu cũng được đi học, vui chơi và phát triển tốt về thể chất, tinh thần. Trong thời gian anh T trực tiếp nuôi dưỡng cháu Q thì anh T đã hạn chế quyền thăm nom của chị đối với cháu Q, cụ thể chỉ cho chị thăm cháu Q tại nhà anh T trong khoảng thời gian 02 giờ đồng hồ chứ không cho chị đem cháu đi đâu nên việc thăm nom của chị rất khó khăn.

Bản thân chị đang công tác tại Phòng Tài nguyên và Môi trường huyện Đ mức lương trên 7.000.000 đồng/tháng, ngoài ra chị có hùn vốn làm ăn mở quán bán phở cùng với người bạn nên với mức thu nhập của chị đủ khả năng nuôi cháu Q, còn về chỗ ở thì hiện tại chị đang sống cùng với cha mẹ ruột của chị, anh em của chị đều có gia đình và ra ở riêng nên chỉ có cha mẹ chị và chị sinh sống.

Anh T đã từ chối điều trị bệnh cho con chung Dương Đông N, điều này cho thấy anh T là người không có đạo đức, không quan tâm yêu thương con cái. Khi cháu N sắp chết, lúc này anh T đang trực tiếp nuôi dưỡng cháu Q nên gia đình chị mong muốn anh T mang cháu Q về nhà cha mẹ ruột của chị, để anh em gặp nhau nhưng anh T cũng không đồng ý. Chị yêu cầu được trực tiếp nuôi dưỡng cháu Q để cháu phát triển tốt về thể chất cũng như tinh thần.

Về tài sản chung, nợ chung: Chị và anh T không có nên không yêu cầu giải quyết.

- Tại bản khai và trong quá trình giải quyết vụ án anh Dương Nhật T trình bày:

Về quan hệ hôn nhân: Anh và chị Hoàng Thị Thu H tự nguyện chung sống với nhau vào năm 2018, có đăng ký kết hôn và đã được cấp giấy chứng nhận kết hôn ngày 10/4/2018. Cuộc sống vợ chồng hạnh phúc cho đến tháng 02/2022 thì phát sinh mâu thuẫn. Nguyên nhân là do anh và chị H thường xuyên cãi vã, bất đồng quan điểm sống và điều trị cho con bị bệnh ung thư, tình trạng mâu thuẫn vợ chồng kéo dài. Chị H lại có những hành động, lời nói thiếu tôn trọng anh, đến tháng 03/2022 chị H tự ý dọn về nhà mẹ ruột để sinh sống và sống ly thân đến

nay. Nay anh thấy tình cảm vợ chồng không còn, không còn quan tâm chia sẻ cho nhau, mục đích hôn nhân không đạt được, nên anh đồng ý ly hôn với chị H.

Về con chung: Anh và chị Hoàng Thị Thu H có 02 con chung tên Dương Đông Q, sinh ngày 12/10/2018, Dương Đông N, sinh ngày 30/8/2020 (mất ngày 07/12/2022). Khi ly hôn anh yêu cầu được trực tiếp nuôi dưỡng cháu Q và yêu cầu chị H cấp dưỡng nuôi con chung hàng tháng 1.500.000 đồng, cấp dưỡng khi bản án có hiệu lực pháp luật đến khi cháu Q đủ 18 tuổi và có khả năng lao động.

Anh yêu cầu được trực tiếp nuôi cháu Q, do anh đã trực tiếp nuôi dưỡng cháu Q từ tháng 12/2022 đến nay, cháu Q sống cùng với anh thì bé được vui chơi đầy đủ (đi du lịch, đi bơi, đi chơi tại khu vui chơi...), được đi học, được chăm sóc tốt và cháu Q phát triển tốt về thể chất lẫn tinh thần. Cháu Q hiện đang học Lớp lá Trường Mầm non L nên cần đảm bảo sự ổn định và tránh xáo trộn về việc học tập của cháu. Anh đang công tác tại Thanh tra huyện Đ với mức thu nhập 13.000.000 đồng/tháng đủ khả năng và điều kiện nuôi dưỡng cháu. Anh cũng có chỗ ở ổn định vì cha mẹ anh đã làm hợp đồng ủy quyền cho anh toàn bộ diện tích đất và căn nhà tại ấp A, xã L, huyện Đ mà anh đang sinh sống cùng với cháu Q, Ủy ban nhân dân xã L cũng đã xác nhận căn nhà và đất thuộc quyền sử dụng của anh.

Cháu Q cũng có em trai, con của em gái anh cùng tuổi sống chung nhà, nên cháu Q cũng có bạn chơi cùng là điều kiện để cháu Q phát triển toàn diện. Mẹ ruột chị H là người hay văng tục, cha mẹ chị H hay cãi vã, mâu thuẫn nên nếu cháu Q sống cùng chị H thì môi trường sống không tốt, ảnh hưởng đến sự phát triển về nhân cách của cháu Q. Bản thân anh và gia đình là những người có tư cách đạo đức tốt là điều kiện môi trường tốt để cháu Q phát triển hình thành nhân cách tốt nhất.

Về tài sản chung, nợ chung: Anh và chị H không có nên không yêu cầu giải quyết.

Tại Bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 194/2023/HNGĐ-ST ngày 06/12/2023 của Tòa án nhân dân huyện Định Quán căn cứ vào khoản 1 Điều 28, điểm a khoản 1 Điều 35; điểm a khoản 1 Điều 39; Điều 68, Điều 147, Điều 266 của Bộ luật tố tụng dân sự.

Áp dụng Điều 19, Điều 51, Điều 55, Điều 81, Điều 82, Điều 83, Điều 84, Điều 131 của Luật Hôn nhân và gia đình năm 2014; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 về quy định mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí tòa án.

Tuyên xử:

- Về quan hệ hôn nhân: Chấp nhận yêu cầu xin ly hôn của chị Hoàng Thị Thu H. Chị Hoàng Thị Thu H được ly hôn với anh Dương Nhật T.

- Về con chung: Giao cháu Dương Đông Q, sinh ngày 12/10/2018 cho chị H trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục.

- Về cấp dưỡng nuôi con: Tạm thời anh Dương Nhật T không phải cấp dưỡng nuôi con do chị Hoàng Thị Thu H không yêu cầu.

Anh T có quyền đi lại thăm nom con không ai được cản trở. Vì quyền lợi của con chưa thành niên, các bên được quyền thay đổi việc nuôi con chung và mức cấp dưỡng nuôi con chung theo quy định của pháp luật.

- Về tài sản chung và nợ chung: Tòa án không xem xét, giải quyết.

Ngoài ra, bản án còn tuyên về án phí, quyền kháng cáo của các đương sự.

Ngày 20/12/2023, anh Dương Nhật T có đơn kháng cáo, đề nghị sửa bản án sơ thẩm, giao cháu Dương Đông Q cho anh được trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng không yêu cầu chị H cấp dưỡng.

- Phát biểu của đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đồng Nai:

Thẩm phán và Hội đồng xét xử phúc thẩm đã tuân thủ đúng quy định của pháp luật từ khi thụ lý đến khi xét xử và tại phiên tòa tiến hành theo quy định của pháp luật.

Về đề xuất giải quyết vụ án: Kháng cáo của anh Dương Nhật T trong thời hạn luật định, nên được chấp nhận.

Trong khoảng thời gian anh T trực tiếp nuôi dưỡng cháu Q, anh T có đặt ra thỏa thuận về thời gian, điều kiện thăm nom con cho chị H, việc này cho thấy anh T có hạn chế về quyền thăm nom con chung với chị H. Nhưng chị H vẫn chấp nhận về quy định của anh T để được gần gũi, chăm sóc con.

Căn cứ Điều 71, Điều 83 Luật hôn nhân và gia đình quy định: “Cha, mẹ có nghĩa vụ và quyền ngang nhau, cùng nhau chăm sóc, nuôi dưỡng con chưa thành niên... Cha, mẹ trực tiếp nuôi con cùng các thành viên gia đình không được cản trở người không trực tiếp nuôi con trong việc thăm nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con”.

Xét về mặt điều kiện chăm sóc cháu Q, anh T và chị H đều có điều kiện, đảm bảo việc chăm sóc cháu Q tốt. Tuy nhiên, từ khi sinh ra đến nay cháu Q được chị H chăm sóc, môi trường sống của cháu vẫn ổn định vì chỗ chị H sinh sống không xa trường của cháu đang học cũng như cháu Q đã sống cùng chị H từ nhỏ. Do đó, Tòa án cấp sơ thẩm giao cháu Dương Đông Q cho chị H được trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục là phù hợp với quy định tại Điều 81 Luật Hôn nhân và gia đình năm 2014.

Đề nghị Hội đồng xét xử phúc thẩm không chấp nhận kháng cáo của anh Dương Nhật T, giữ nguyên bản án sơ thẩm số 194/2023/HNGĐ-ST ngày 06/12/2023 của Tòa án nhân dân huyện Định Quán.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án được thẩm tra tại phiên tòa và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên tòa.

[1] Về tố tụng: Anh Dương Nhật T kháng cáo và nộp tạm ứng án phí trong hạn luật định, nên được xem xét theo trình tự phức thẩm.

[2] Về quan hệ pháp luật và tư cách đương sự: Cấp sơ thẩm xác định quan hệ pháp luật và tư cách đương sự đúng quy định.

[3] Về nội dung:

- Về quan hệ hôn nhân: Chị Hoàng Thị Thu H và anh Dương Nhật T kết hôn do tự nguyện, Ủy ban nhân dân xã P, huyện Đ cấp giấy chứng nhận đăng ký kết hôn số 40/2018 ngày 10/4/2018, nên xác định là hôn nhân hợp pháp. Án sơ thẩm chấp nhận yêu cầu ly hôn của chị Hoàng Thị Thu H và anh Dương Nhật T, các đương sự không kháng cáo, Viện kiểm sát không có kháng nghị nên không xem xét.

- Về con chung: Quá trình chung sống chị H và anh T có 02 con chung là cháu Dương Đông Q, sinh ngày 12/10/2018 và cháu Dương Đông N, sinh ngày 30/8/2020 (mất ngày 07/12/2022).

Chị H và anh T đều có yêu cầu được trực tiếp nuôi dưỡng cháu Q, tài liệu chứng cứ thể hiện chị H, anh T đều có thu nhập ổn định, có đạo đức tốt, có chỗ ở thuận tiện. Trong thời gian cháu Q sống với anh T được chăm sóc tốt, cháu được đi học, vui chơi, phát triển bình thường. Cháu Q có tiền sử thiếu máu do sắt, dù đã được điều trị nhưng vẫn còn có nguy cơ thiếu sắt, từng phẫu thuật do bị bệnh lỗ tiểu thấp. Từ khi cháu được sinh ra cho đến nay, thời gian cháu được nuôi dưỡng, sinh sống cùng với chị H tại nhà cha, mẹ ruột chị H tại ấp C, xã P, huyện Đ.

Hiện cháu Q đang học tại Trường Mầm non L (L) đến nơi chị H sinh sống khoảng 03km tại ấp C, xã P, huyện Đ. Trong thời gian anh T trực tiếp nuôi dưỡng cháu Q, mặc dù anh T có đặt ra thỏa thuận về thời gian, điều kiện thăm nom, điều này đã thể hiện anh T có hạn chế quyền thăm con chung của chị H. Dù chị H vẫn chấp nhận thỏa thuận của anh T đến thăm cháu Q để được gần gũi con, cháu vẫn có tình cảm sâu sắc, quấn quýt đối với chị H.

Cấp sơ thẩm đã giao chị H trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng cháu Dương Đông Q, tạm thời anh T không cấp dưỡng nuôi con là có căn cứ.

Tại phiên tòa phúc thẩm anh T không còn tài liệu, chứng cứ gì để cung cấp, nên không có cơ sở để xem xét kháng cáo, giữ nguyên bản án sơ thẩm.

- Về tài sản chung, nợ chung: Không xem xét, giải quyết.

[5] Về án phí: Anh T phải chịu án phí hôn nhân gia đình phúc thẩm.

[6] Quan điểm của đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Đồng Nai tại phiên tòa phù hợp với nhận định của Hội đồng xét xử, nên chấp nhận.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 308 Bộ luật tố tụng dân sự.

Không chấp nhận kháng cáo của anh Dương Nhật T, giữ nguyên bản án hôn nhân gia đình sơ thẩm số 194/2023/HNGĐ-ST ngày 06/12/2023 của Tòa án nhân dân huyện Định Quán.

Áp dụng Điều 19, Điều 51, Điều 55, Điều 81, Điều 82, Điều 83, Điều 84, Điều 131 của Luật Hôn nhân và gia đình năm 2014; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Tuyên xử:

- Về quan hệ hôn nhân: Chấp nhận yêu cầu xin ly hôn của chị Hoàng Thị Thu H. Chị Hoàng Thị Thu H được ly hôn với anh Dương Nhật T.

- Về con chung: Giao cháu Dương Đông Q, sinh ngày 12/10/2018 cho chị H trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục. Tạm thời anh Dương Nhật T không phải cấp dưỡng nuôi con do chị Hoàng Thị Thu H không yêu cầu.

Anh T có quyền đi lại thăm nom con không ai được cản trở. Vì quyền lợi của con chưa thành niên, các bên được quyền thay đổi việc nuôi con chung và mức cấp dưỡng nuôi con chung theo quy định của pháp luật.

- Về tài sản chung và nợ chung: Không xem xét, giải quyết.

- Về án phí: Chị Hoàng Thị Thu H phải chịu 300.000 đồng (ba trăm nghìn đồng) án phí dân sự sơ thẩm đối với tranh chấp hôn nhân gia đình được căn cứ vào số tiền 300.000 đồng tạm ứng án phí chị H đã nộp theo biên lai số 0003884 ngày 08/11/2022 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Định Quán. Chị H đã nộp đủ án phí.

Anh Dương Nhật T phải chịu 300.000 đồng (ba trăm nghìn đồng) án phí hôn nhân gia đình phúc thẩm. Số tiền 300.000 đồng tạm ứng án phí phúc thẩm anh T nộp tại biên lai số 0014071 ngày 28/12/2023 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Định Quán được tính trừ án phí phúc thẩm anh T phải chịu.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

Nơi nhận:

- VKSND tỉnh Đồng Nai;
- TAND huyện Định Quán;
- Chi cục THADS huyện Định Quán;
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ vụ án.

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Nguyễn Long Châu

